

quia non infeudasset *de novo*, tum, quia hoc refertur duntaxat ad res, quarum *dominium plenum* est penes Ecclesiam.

VIII. Imò, si qua sit *ex necessitate officii pastoralis* facienda alienatio rerum *pleno jure* ad mensam Episcopi pertinentium, non obstat *juramentum*. *Cap. fin. de Eccles. ædific.*

IX. Quòd si Episcopus *feudum sibi apertum semel iterum incorporasset* suæ ecclesiæ, jam subintraret *juramentum*. *Cap. 8. de reb. eccl. alien.*

X. Post Extrav. *Ambitiose* Pauli II, de anno 1468. requiritur ad hanc libertatem, ut res *ab antiquo* in *feudum* dari solita sit.

EX JURE CRIMINALI.

I. **A**it lex 6. §. 7. ff. de re milit. *Per vinum, aut lasciviam lapsis* (militibus) *capitalis pena remittenda est, & militiae mutatio irroganda.*

II. Conjunction lapsus in delictum *ex lasciviâ*, i. e. petulantia, cum illo *ex ebrietate*, ostendit, ad remittendam ebrio delinquenti pœnam ordinariam non requiri *omnimodam usûs rationis privationem*, sed sufficere *absentiam dolî*, i. e. mali studiosè propositi.

III. Ebriorum *tres gradus* distinguimus; alii enim 1.) sunt *modicè ebrii*, quorum mentis præsentia parùm læsa est vino, vel zytho. 2.) Alii *immodicè* sive *enormiter ebrii*, qui ad conditionem puerorum, vel infantium septennio propinquorum redacti sunt. 3.) Alii verò in *extremo apice*, sive *enormissimè ebrii* sunt, assimilati furiosis, aut mente captis, in quibus nulla penitus lux rationis, nullus *aëtus humanus*, meri *aëtus hominis*.

I V. *Primus gradus non meretur remissionem pœnæ ordinariæ, quia consistit cum dolo.*

V. *Secundus meretur pœnam, non solius ebrietatis, sed ipsius etiam delicti in illâ commissi, attamen extraordinariam duntaxat.*

VI. *Tertius solius ebrietatis, nullam, ne extraordinariam quidem, ipsius delicti in ebrietate patrati.*

VII. *Qui ad subtrahendum à pœnâ ebrium requirunt, ut iste, instar facci farinâ repleti, motus omnis, sensusque animalis expers fuerit, impingunt contra S. Scripturam Gen. 19. v. 33. & 35.; Loth enim ita fuit ebrius, ut mente non senserit, quod corpore egit cum filiabus suis; indéque S. Augustino relato in can. 9. XV. q. 1. culpatur, non pro incestu, sed pro ebrietate sola.*

VIII. *Hinc est exotica illa quorundam decisio, quod, quantacunque sit ebrietas, non tamen omnem rationis usum tollat, sed aliquem relinquat.*

IX. *Hoc assertum non evincit ebrii, ut ut forte apposita ad rem, loquela, nec directio nocentis actionis in unum præ ceteris, neque voluntatis e. g. occidendi declaratio, aut facti defensio, neque fuga post actum; hæc enim & puer, imò infans sæpè facit, & tamen absque dolo.*

X. *Unde ergo practicè aestimabitur ebrietas, excusans respectivè instantum & totum? Ex. Præter indicia ex gressu, ceterisque actibus temulenti, præprimis à quantitate, & qualitate potūs, notabiliter excedentibus capacitatē bibendi individualem sine inebriatione: **

* Multum ad excusationem istam contribuunt 1.) amicitia præcedens, 2.) ira per injurias in rixâ provocata, 3.) non capta fuga, vel latibula, 4.) Dolor mox proditus intellecto maleficio. Factum Alexandri M., in temulentia irritati, charum que

que sibi Clitum occidentis, narrat *Q. Curtius lib. 8. cap. 2.*, servitque ad refutanda accusantium ingesta contra temulentiae probationem.

XI. Constat de sufficiente ad ebrietatem *causâ*, præsumetur effectus, quin à sic delinquentे prætendi possit tortura *spiritualis*, aut *corporalis*, super articulo præsentia animi.

XII. Imò nequidem *in dubio* de immodicitate ebrietatis veritas animi explorabitur per istas torturas; cùm homo, sibi à crapulâ restitutus, certò non sciat statum suæ mentis pro tempore ebrietatis.

XIII. Quod refert *Plutarchus in convivio 7. Sapientum Græciæ*, à Pittaco eorum uno *duplam ejus*, quæ sobrio infligeretur, pœnam latam esse per ebrietatem peccanti, suo modo justum erat, secutusque est anno 1531. *Carolus V. Imp. in constitutionibus Belgicis*; injustum verò, si *planè* quis ebrius deliquerit, aut *immodicè* ebrius morte afficeretur instar sobrii.

XIV. Planè, si quis cum proposito delicti se *studiosè* inebriasset, pœna ordinaria justè huic dictaretur.

EX JURE TREVIRENSI.

Ait §. 3. Tit. 14. nostri juris statutarii: und damit über Erweisung der Interesse, so wohl ratione lucri cessantis, quam damni emergentis, kein Streit entstehe, wollen wir selbiges auf ein gewisses, nemlich fünf vom hundert, hiemit modifizieren haben.

I. Loquitur Sphus iste de usuris, *ex morâ solūm*, citra stipulationem earum, solvendis.

II. In morâ vult cum jure communi constitui debitorem, aut per diei, aut per *bominis* interpellationem.

III. Mo-